

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Justiitsminister
määrus
algtekst-terviktekst
06.01.2024
Hetkel kehtiv
RT I, 03.01.2024, 4

Vanglas biomeetriliste andmete võtmise ja edastamise ning isikusamasuse kontrollimiseks ja isiku tuvastamiseks andmete töötlemise kord

Vastu võetud 02.01.2024 nr 1

Määrus kehtestatakse [vangistusseaduse](#) § 18 lõigete 5 ja 7 alusel.

§ 1. Üldsätted

- Määrusega kehtestatakse kinnipeetava:
  - daktüloskopeerimise ja näokujutise võtmise kord;
  - naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise automaatse biomeetrilise isikutuvastuse süsteemi andmekogusse (edaspidi *andmekogu ABIS*) edastamise kord;
  - DNA-proovi võtmise kord;
  - DNA-proovi ning biograafiliste andmete, tema daktüloskopeerimise, temalt näokujutise ja DNA-proovi võtmise andmete riiklikusse süüteomenetluse biomeetriaregistrisse (edaspidi *register*) edastamise kord;
  - isikusamasuse kontrollimiseks ja isiku tuvastamiseks andmete töötlemise kord.
- Kinnipeetav daktüloskopeeritakse ning temalt võetakse näokujutis ja DNA-proov esimesel võimalusel vanglasse vastuvõtmisest arvates, kui neid toiminguid ei ole tehtud eelvangistuse ajal või varem kriminaalmenetluse käigus, või juhul, kui on vaja kontrollida kinnipeetava isikusamasust või tuvastada isikut.
- Enne daktüloskopeerimist, näokujutise ja DNA-proovi võtmist selgitatakse kinnipeetavale daktüloskopeerimise, näokujutise ja DNA-proovi võtmise eesmärki, õiguslikku alust ja toimingu sooritamise viisi.
- Käesolevas määruses sätestatud kohaldatakse ka vahistatutele, kui vangistusseadusest ei tulene teisiti.
- Kinnipeetava daktüloskopeerib ja näokujutise võtab asjakohaste oskustega isik, kes peab olema läbinud Eesti Kohtuekspertiisi Instituudi (edaspidi *EKEI*) korraldatud daktüloskopeerimise ja näokujutise võtmise koolituse.
- DNA-proovi võtab vanglas tervishoiutöötaja või muu asjakohaste oskustega isik, kes peavad olema läbinud *EKEI* korraldatud koolituse.

§ 2. Daktüloskopeerimine ja näokujutise võtmine

- Daktüloskopeerimine käesoleva määruse tähenduses on kinnipeetavalt kümne sõrme vajutusjälgede ja pööratud jälgede ning peopesa ja kirjutaja-peopesa vajutusjälgede võtmine.
- Näokujutis käesoleva määruse tähenduses on kujutis kinnipeetava nägu iseloomustavatest füüsilistest tunnustest, mis on temalt võetud turvalise tehnilise seadme abil. Selle puudumise korral näokujutist ei võeta.
- Daktüloskopeerimiseks ja näokujutise võtmiseks kasutatakse elektroonilist hõivejaama.
- Lõikes 3 nimetatud elektroonilise hõivejaama puudumise korral võetakse kinnipeetavalt naha papillaarkurrustiku jäljed ja kantakse need Vabariigi Valitsuse 28. septembri 2023. a määrusega nr 87 kehtestatud „Riikliku süüteomenetluse biomeetriaregistri põhimäärus” (edaspidi *RSBRi põhimäärus*) lisas 2 esitatud biomeetria võtmise vormi sõrmejälgede kaardile (edaspidi *sõrmejälgede kaart*). Kinnipeetava biograafilised andmed ja tema daktüloskopeerimise andmed kantakse sama määruse lisas 1 esitatud biomeetria võtmise vormi üldosale (edaspidi *biomeetria võtmise vormi üldosa*).
- Sõrmejälgede kaardile jälgede võtmiseks kasutatakse sõrmejäljepastat ja -rullikut või spetsiaalset sõrmejäljepatja.

(6) Sõrmejälgede kaardi esimesele küljele võetakse vastavatesse lahtritesse kindlaksmääratud järjestuses kõik kinnipeetava sõrmejäljed pöörates ja kontrolljäljed vajutades ning kaardi tagumisele küljele peopesa ja kirjutaja-peopesa jäljed vajutades.

(7) Enne jälgede võtmist võib kinnipeetava käenaha papillaarkurrustikku töödelda jäljekujutise kvaliteeti parandava vahendiga.

(8) Daktüloskopeerimisel saadud jäljekujutis peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) olema terviklik ja kontrastne;
- 2) kajastama võimalikult suurel määral sõrme esimese lüli ja peopesa naha papillaarkurrustiku ala;
- 3) kujutis ei tohi olla määrdunud ega libisenud.

(9) Näokujutis peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) kinnipeetav on fotografeeritud otsevaates, profiilivaates vasakult ja paremalt ning poolprofiili vaates eest vasakult ja eest paremalt;
- 2) otsevaates kujutisel peavad olema nähtavad kinnipeetava mõlemad silmad ja kõrvad, silmad peavad olema avatud ja näoilme neutraalne;
- 3) kujutis peab olema terav ja kogu nägu nähtav.

§ 3. Daktüloskopeerimisel ja näokujutise võtmisel saadud andmete edastamine

(1) Elektroonilise hõivejaama abil võetud naha papillaarkurrustiku jäljed ja näokujutis kantakse andmekogusse ABIS, kinnipeetava biograafilised andmed ning naha papillaarkurrustiku jälgede ja näokujutise võtmise andmed kantakse registrisse. Elektroonilise hõivejaama abil andmekogusse ABIS ja registrisse kantud andmed loetakse edastatuks andmekogusse ABIS ja registrisse nende kandmise hetkest arvates.

(2) Biomeetria võtmise vormi üldosale kantud kinnipeetava biograafilised andmed ja tema daktüloskopeerimise andmed ning sõrmejälgede kaardile kantud naha papillaarkurrustiku jäljed edastatakse turvalisel viisil 30 päeva jooksul kinnipeetava daktüloskopeerimisest arvates EKEI-le andmete andmekogusse ABIS ja registrisse kandmiseks.

(3) Daktüloskopeerimise ja näokujutise võtmise kohta tehakse mäрге kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogusse.

§ 4. DNA-proovi võtmine

(1) DNA-proovi võtmine käesoleva määruse tähenduses on kinnipeetavalt süljeproovi võtmine.

(2) Proovi võtmise vahend on ühekordne vatipulk, mille võib ühekorrapakendist välja võtta vahetult enne proovi võtmist.

(3) Proov võetakse kahele vatipulgale kinnipeetava suuõõne kaapimise teel, vältides proovi saastumist. Mõlemad vatipulgad kinnitatakse eraldi samasse proovi hoidmiseks ettenähtud ühekorrapakendi.

(4) Proovi karbile märgitakse proovi andnud kinnipeetava nimi ja isikukood, proovi võtja nimi ja proovi võtmise kuupäev. Proovi võtmise kohta täidetakse RSBR-i põhimääruse lisas 1 kehtestatud biomeetria võtmise vormi üldosa.

(5) Karp DNA-prooviga suletakse viisil, mis välistab karbi avamise ja taassulgemise karpi vigastamata. DNA-prooviga karpi ja sellega seotud biomeetria võtmise vormi üldosa hoitakse koos.

(6) DNA-proovi võtmise kohta tehakse mäрге kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogusse.

§ 5. DNA-proovi säilitamine ja edastamine

(1) Karpi, mis sisaldab DNA-proovi, säilitatakse ja edastatakse kaitsuna otsese päikesevalguse ja soojus- või niiskusalliku eest, samuti karpi kahjustava mehaanilise mõjutuse eest. Prooviga karpi ei tohi asetada kilekotti.

(2) Proove säilitatakse ja edastatakse selliselt, et proovidele ei pääseks ligi selleks õigustamata isikud.

(3) Pakendatud proov koos biomeetria võtmise vormi üldosaga edastatakse 30 päeva jooksul proovi võtmisest arvates EKEI-le, kes kannab andmed registrisse.

(4) Kui kinnipeetav daktüloskopeeritakse § 2 lõikes 4 nimetatud viisil, täidetakse kinnipeetava daktüloskopeerimise ja temalt DNA-proovi võtmise kohta ühine biomeetria võtmise vormi üldosa ning see edastatakse samal viisil ja tähtajal koos lõikes 3 nimetatud pakendatud prooviga ja § 2 lõikes 4 nimetatud sõrmejälgede kaardiga.

(5) Proovide vedamise korraldab vangla.

§ 6. Daktüloskopeerimisel, näokujutise ja DNA-proovi võtmisel sunni kohaldamine

(1) Kui kinnipeetav keeldub daktüloskopeerimisest, näokujutise võtmisest või DNA-proovi andmisest, hoiatab vanglateenistuse ametnik kinnipeetavat vahetu sunni kohaldamisest selgelt, arusaadavalt ja kuuldavalt.

(2) Kui DNA-proovi võtmiseks kohaldatakse sundi, võtab DNA-proovi tervishoiutöötaja.

(3) Vahetu sunni kohaldamise korral peab daktüloskopeerimise ning näokujutise ja DNA-proovi võtmise juures olema lisaks toimingute tegijale vähemalt kaks vanglateenistuse ametnikku või töötajat.

(4) Kinnipeetava suhtes vahetu sunni kohaldamise ja tema terviseseisundi kontrolli tulemus protokollitakse justiitsministri 5. septembri 2011. a määruses nr 44 „Järelevalve korraldus vanglas” ette nähtud korras.

§ 7. Isikusamasuse kontrollimiseks ning isiku tuvastamiseks andmete töötlemine

Vangistusseaduse § 18 lõikes 6 nimetatud juhtudel teeb vanglateenistuse ametnik kinnipeetavate, vahistatute, arestialuste ja kriminaalhooldusaluste andmekogu kaudu päringu andmekogusse ABIS kinnipeetava isikusamasuse kontrollimiseks või isiku tuvastamiseks.

Kalle Laanet
Justiitsminister

Tõnis Saar
Kantsler